

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
 „JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnih mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
 Uredništvo in upravnništvo je na Miklošičevi cesti št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravništvu. Ne-frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašnju popust. Za odgovor se priloži znamko.

Na razvalinah ljubljanske avtonomije.

Na zopetno izvolitev župana Ivana Hribarja je odgovorila vlada s činom, ki se bo morda še bridko kesala radi njega: Včeraj je razpustila občinski svet ljubljanski in še danes pride na magistrat najbrže vladni komisar, ki bo vodil občinsko upravo do novih volitev.

Včeraj ob 5. uri popoldne je bila izredna seja občinskega sveta, ki se je — ker ima po zakonu pravico na to — sešel še enkrat, da se posvetuje, ali bi vložil proti razpustu rekurz na ministrstvo notranjih del ali ne. Predsedoval je podžupan dr. Tavčar, a vlado je zopet zastopal deželnovladni svetnik Kremšek. Občinstva je bilo zelo malo, ker je podžupan sklical sejo ob tako zgodnji uri, da občinstvo ni moglo izvedeti za njo iz večernih listov.

Sicer pa je seja bila zelo kratka; trajala je komaj par minut. Na obrazih občinskih svetnikov so je čitala resnost, ali o kaki potrtosti, ki jo je morda pričakoval baron Schwarz, ni bilo niti sledu. Mirno je predlagal svetnik Lenče, da se rekurz proti razpustu ne vložijo, ker pomagalo to takointako ne bi nič in ta predlog je bil sprejet brez debate enoglasno, potem so pa bivši — ker njihovi mandati so z razpustom občinskega sveta anulirani — občinski svetniki z živjokli zapustili dvorano.

Ljubljana je brez župana in brez občinskega sveta! Vladni komisar bo stal oblastno na razvalinah mestne avtonomije in okrog njega se bodo zbirali vsi sovražniki slovenske in napredne Ljubljane. Kako dolgo?

Do volitev, ko pokažejo ljubljanski meščani vladi, Nemcem in klerikalcem, da jim je mestna avtonomija tako sveta, da so pripravljene bojovati se za njo do skrajnosti.

Vlada in njeni zavezniki morda pričakujejo, da starejo z razpustom občinskega sveta odpor napredne Ljubljane in da razbijejo napredne vrste v volilnem boju in ne pomišljajo pri tem, da že po zakonu narave poraja pritisk — odpor.

In čim večji bo pritisk, tem večji bo tudi odpor. Strnile se bodo napredne vrste v tako močno falango, da bo zastoj in brezuspešno butala ob njo vsa sila naše ljube vlade in njenih zaveznikov.

Občinski svet ljubljanski mora biti in bo tak, kakor si ga želi ljubljansko prebivalstvo: naroden in napreden in za to bodo občinski svetniki, ki so tako možato branili mestno avtonomijo, zopet izvoljeni in ako vlada desetkrat razpusti občinski svet, ne bo mogla vplivati na njegovo sestavo, ki ostane nespremenjena, že za to, ker bodo znali zastopati ljubljanski volilci z vso odločnostjo princip, da vlada mora biti za-

doVOLjna s takim občinskim svetom, s kakim je zadovoljno meščanstvo.

Težki boji nas čakajo in resni časi so nastopili ne samo za Ljubljano, nego za vso Slovenijo. Naj se ljubljansko prebivalstvo zaveda vse resnosti položaja in mirno naj prenaša vladne udarce — do volitev. Pri volitvah naj pa dokažejo ljubljanski volilci s svojimi glasovnicami, da se ne vdajo, da hočejo izdržati vsako vsiljeno jim borbo.

Vladni komisar bo gospodaril na magistratu do volitev in črne nočne ptice se bodo zbrale okoli njega. Zabranjevali nam bodo morda tudi shode, na katerih bi protestirali proti vladnemu početju, ali od hiše do hiše, iz enega kraja mesta do drugega se bodo slišale navduševalne besede, ki bodo padale na rodovitna tla, ker ljubljanski meščani si ne bodo pustili jemati starih svojih pravic.

Ošabno bo stopal nekaj časa vladni komisar po razvalinah mestne avtonomije, ali nikdar ne bo stopal po razvalinah naše energije, naše samozavesti in ponosa!

Iz slovenskih krajev.

Iz Selc. Katoliška podivjanost. V nedeljo pop. se je zgodil v zgorenjem delu naše doline grozovit uboj. Ivan Tušek, po domače Megušar iz Megušnice pri Martinovem vrhu, inteligentjen bogat kmet se je vračaje proti domu srečal v grapi s Šusterjem, po domače Kosom iz Ostrega vrha. Vsled različnega političnega naziranja in preprirov v sorodstvu — Tuškova žena je namreč Šustarjeva sestra — je prišlo pri tem srečanju do ostrih besed, ki so se končale v pretepu, v katerem je Šuster s hlovdovim krcem pobil Tuška na tla in ga potem ležečega živinsko osuval z okovanimi črevlji, da mu je počil mehur. S težavo se je Tušek, ki ga je ubijalec pustil ležati, privlekel do Sivarja, kjer je padel v nezavest in kmalu umrl. Umrlega so prepeljali v Selce, kjer ga je sodna komisija raztelesila. V tork je bil pokopan v Selcah. Pokojni je bil oče dveh otrok in kot inteligentjen človek član „Sokola“.

Splošni pregled.

Po volitvah na Portugalskem.

Portugalska vlada je vsled rezultatov novih volitev prišla v skrajno neprijeten položaj. Sedaj se je namreč izkazalo, da bo znašala nova vladna večina komaj dva glava večine. Da ta večina nikakor ne bo zadostovala in tudi ne bo zanesljiva, je čisto umljivo. Kriza je neizogibna in bo imela najbrže tudi dalekosežne posledice. Izid sedanjih volitev je pa tudi dokaz, da

so se nove volitve vršile popolnoma neovirano in da torej vlada na volilce ni izvrševala nobenega pritiska. Odkar je bil namreč na Portugalskem absolutizem odpravljen, se je letos prvič zgodilo, da so se izvršile volitve popolnoma mirno. Prve vesti so bile namreč skrajno pretirane.

Vstaja v Nikaragui.

Bivši predsednik republike Nikaragve, Estrada, brat prejšnjega predsednika, je že došel v glavno mesto Managua in prevzel svoje mesto. V mestu so mu priredili viharne ovacije. General Estrada je prejšnji kabinet odstavil in poklical v ministrstvo same konservativce, ki imajo po vsej republiki splošen ugled. Nbroj pristašev starega režima je aretiranih, ker so obdolženi, da so hujskali ljudstvo proti novi vladi.

I. vseslovanski shod narodno-radikalnih abiturientov.

Kakor smo že poročali, je shod narodno-radikalnih abiturientov soglasno sprejel predlog, da se pošlje g. državnemu poslancu Ivanu Hribarju udanostna izjava in ravno tako prvoborniku narodno-radikalne struje g. dr. Žerjavu.

Pismo na g. državnega poslanca Ivana Hribarja se glasi:

Vaše veleblagorodje! Visokočislani gosp. državni poslanec!

Narodno-radikalni abiturienti, abiturientinje, akademiki, starejšine in učitelji, zbrani na vseslovenskem narodno-radikalnem shodu v Trstu dne 26. in 27. avgusta 1910. izražajo Vam kot odkritemu prijatelju in podporniku slovenskega dijaškega narodno-radikalnega gibanja svojo iskreno zahvalo združeno z udano prošnjo, da blagovolite svojo naklonjenost ohraniti narodno-radikalnemu gibanju tudi za naprej. V trenutku, ko Vam nasprotniki od leve in desne zaradi Vašega idealno-požrtvovalnega slovenskega in slovenskega delovanja mečejo pod noge polena, Vam izrekamo svoje iskrene simpatije s tem zagotovilo, da bodo te simpatije kakor skala trdno ostale vedno na Vaši strani.

Trst, 27. avgusta 1910.

Za predsedstvo:

R. Trošt,
predsednik.
Valerija Šavil,
podpredsednica.

Pismo na g. dr. Žerjava se glasi:

Visokočislani g. doktor!

Na vseslovenskem narodno-radikalnem abiturientskem shodu v Trstu, dne 26. in 27. avgusta 1910. zbrani abiturientje, abiturientinje, akademiki, starejšine in učitelji izražajo Vam, ustanovitelju in organizatorju

narodno-radikalne struje in ostalim ustanoviteljem svoje iskrene in odkritosrčne simpatije. Iz naroda za narod!

Trst, 27. avgusta 1910.

Predsedstvo shoda.

Če bi hoteli podajati bilanco tega shoda, bi bila sledeča:

Narodno-radikalni abiturienti so si jasno med seboj izpovedali svoje nazore; izpovedali, na katerih temeljih se hočejo razvijati in na kakšne temelje hočejo zidati svoje delo. Tudi delo, ki ga hočejo abiturienti in abiturientinje započeti, stoji jasno pred vami. Resolucije izražajo glavne misli o tem delu. Abiturienti, bodoči akademiki so jasno pripoznali, da je uspešno delo mogoče le na tem programu, ki ga je postavil prvi tržaški narodno-radikalni shod in, ki ga je izpopolnil (glede svobodne šole!) celjski shod. V okvirju teh idej je zajamčen razvoj naprej. In le akademiki, delujoči na tem programu so v stanu prenoviti naše politično življenje. Kot akademik neodvisen, da se moreš svobodno razvijati in kritično motriti vse življenje na Slovenskem, prideš z velikim duševnim obzorjem in brez predsodkov v domovino. Navdušen le za dvoje idealov: za naprednost in kulturnost slovenskega naroda. In tovarišice so se tudi postavile na narodno-radikalni program; na tem temelju pa hočejo skupno delati s tovariši. Demokratizem jim daje pravic — a tudi dolžnosti. In naše napredne narodno-radikalne tovarišice so silne dovolj prevzeti oboje.

Delo je mogoče pa le, če se tovariši poznajo med seboj. In na tržaškem shodu so se spoznali sebe in svoje realne ideale. Na pot pa, ki jo nastopate, Vi mladi, energije polni možje in Ve tovarišice, Vam želimo sreče in uspeha.

Naj Vam nikdar ne upade pogum — bodite vedno takega duha, kakoršnega ste se pokazali v dneih 26. in 27. avgusta v naši „temni točki“ ob sinji Adriji — v Trstu.

Pravda proti Hladniku in ženi.

(Drugi dan obravnave.)

Ob 9. uri 6 minut je zopet vstopil Hladnik v dvorano, skoro z nekim zaničevanjem na obrazu. K njemu stopi takoj zagovornik dr. Ravnihar in govori nekaj z njim. Ona pride zelo pobita in se rahlo vsede. Odmor 8 minut. Porotniki in sodniki prihajajo drug za drugim.

Predsednik našega Hladniku, kaj je izpovedala žena o njem, to je, da je on gospodaril z njenim denarjem in da ona ne ve nič, kaj je delal in da je zato verjela, da je mož kriv, ker je Piacentini za gotovo rekel.

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

Skočil je na tla ter pričel gibčno plezati navzgor. Toda ko je prišel do visokih vej, je skremžil obraz: smokve niso bile samo premalo zrele, nego popolnoma zelene.

„Žalosten zajutrek!“ je zamrmral. „Toži se mi po kruhu in vodi, ki mi jo je vsiljevala Cezarjeva velikodušnost.“

A vseeno je Ragastens trgal smokve ter jih metal od časa do časa tudi Spadacappi. Ta pa je nenadoma glasno vzkričnil.

„Kaj je s temi smokvami?“ je vzkliknil sluga ter dvignil do viteza obraz, poln strmenja in skoraj da tudi groze.

„Kaj je s smokvami? Kako misliš? . . .“

„Kako? . . . Te smokve so vendar zlate!“

„Kaj pa še! Ali se ti meša?“

„Sami pogledjte! To je zadnja, ki ste mi jo vrgli!“

Spadacappa je iztegnil roko ter pomolel vitezu lep zlatnik, ki se je svetil v solnčnih žarkih.

„Čudno! Čudno!“ je vzkliknil zdaj Ragastens.

„Se ena! . . . In še ena! . . . To je pravcat dež!“ je zakričal v tem trenutku Spadacappa, skočil s konja ter nabral tucat zlatnikov, ki so bili padli z drevesa.

Ragastens se je osuplo oziral naokrog ter se že vpraševal, če ni morda odkril zaklada; takrat pa je zagledal svoj lastni pas.

Konec veje se je bil zataknil v ta pas ter ga nekoliko raztrgal. In iz te razpoke se je usipal čudežni zlati dež. Ragastens se je zasmejal z glasnim, zvonom smehom.

„Pas Cezarja Borgia!“ je vzkliknil . . .

Naglo se je spustil z drevesa ter odvezal pas: bil je napolnjen z zlatom! Cezar Borgia, ki je moral biti vedno pripravljn, da poplača kak sunek z bodalom, ali da podneti gorečnost kakega bandita, ni hodil nikdar od doma, ne da bi imel obilo denarja pri sebi. Po šegi tistega časa je hranil ta denar v torbica, napeljanih na pas, ki mu je držal moč ob boku.

Bralec pa se spominja, da si je Ragastens odhajaje iz Svetoangelske ječe opasal Cezarjev pas, hoteč nadomestiti svoj meč z njegovim. Zdaj je sédel ter pričel šteti ta mali zaklad.

Bilo je nad sto zlatih cekinov, ne vštveši obilne peščiice pištol in nekaj srebrnjakov: celo premoženje zanj! . . . „Smrt božja!“ je dejal veselo, „gospod Cezar nima napačnih navad . . . Hvala lepa, gospod Cezar! . . . Toda,“ je povzel, „te smokve niso užitne, vsaj v tem trenutku ne. Ali poznaš kako krčmo, kjer bi mogla mirno in varno zajutrekovati?“

„Ob Florentinski cesti, gospod vitez, jedva uro odtod, leži gostilna „Pri vilicah“, kjer boste tako varni, kakor dvesto milj daleč od Rima, in od Cezarja Borgia. Z gostilničarjem sva dobra znanca: on je eden naših prijateljev. Pomagal nam je iz gole vstreljivosti in nam shranjeval v svojih kletah različno nerodno blago, tako dolgo, da smo ga mogli spraviti pošteno v denar — in za vse to je zahteval samo delež pri dobičku.“

„Da, pošten tatinski skrivalec . . . Toda saj nimam izbire . . . Torej, v gostilno „Pri vilicah!“ — Tem bolj, čim mi ni povsem neznana.“

Ragastens se je nasmehnil ob spominu na svoje prvo srečanje s Cezarjem Borgia in na svoj dvoboj s strašnim Astorro, ki ga je bil tako lepo opremil po modri narezljivih jopičev.

Skoraj ena ura je bila minila, odkar sta se odpravila na pot, ko sta dospela v gostilno „Pri vilicah“ na Florentinski cesti. Lep čas sta bila dirjala. Dočim je Spadacappa odvedel konja v hlev, je stopil Ragastens v nizko izbo, kjer so bile pred okni obešene mokre rjuhe, da so ji dajale zadosten hlad. Kar umiral je že gladu.

Njegova prva skrb, ko ga je prišla postrežnica vprašat, česa da želi, je bila, da je naročila jedi. In baš mu je pogrnjala mizo, ko je vstopil hišni gospodar, pozdravil Ragastensa ter mu dejal potihoma:

„Gospod je naš človek, kakor mi pravi njegov sluga . . .“

„Vaš človek? . . . Kaj še . . .“

„Da,“ je povzel krčmar in pomežiknil z očmi. „Naj se gospod ne boji ničesar . . . Če hoče iti gospod z menoj, ga povedem na takšen kraj, kjer bo popolnoma na varnem, in jaz sam bom imel čast streči gospodu . . .“

„Aventura je izborna,“ si je dejal Ragastens s smehom. „Takole sem dosegel odliko, da morem igrati rimskega razbojnika . . .“

Sledil je krčmarju. Ta ga je odvedel v sobico v prvem nadstropju, kamor sta dospela po ozkih, tesnih stopnicah. Njihov vhod je bil na dvorišču, a grmovje ga je zakrivalo tako, da je bil neviden tudi z najbližje bližine.

„Nihče ne bo mislil na to, da bi iskal gospoda na tem kraju,“ je dejal krčmar. „Tu ostane gospod lahko brez skrbi nekaj dni.“

(Dalje.)

Ernst Pegan iz Vipave pravi, da pozna Hladnika nekih osem mesecev. Vozil se je s Hladnikom v avtomobilu, tudi v Ljubljano, ali tu ne ve za nič kompromitirajočega. V Logatcu se tudi ni govorilo nič posebnega. Hladnik ni sovražno govoril o materi, še omenil je prav. Iz Trsta sta šla v Monte Carlo, ne ve koliko denarja je imel Hladnik, a zaigrala sta oba dosti. Čez tri dni sta šla iz Monte Carla, a Hladnik je po pisanju časnikov o nameravanem zastrupljenju hotel zopet iti v Italijo. Vendar ga je pa Pegan pregovoril, da se je prijavil sodišču, da odvrne sum od sebe. Pegan ga slika simpatično in kjer tega ne, vsaj neugodno ne. Z velikim ugajanjem pove, da so tudi njega zaprli v svrhu informacij. — V zalogi ima škatljice, kakor je bil v njih poslan strup, ali Hladnik ni nobene kupil. Ga razbremenjuje, da ni imel ničesar pričakovati po materini smrti.

Pegan je na vprašanje dr. Ravniharjevo svaril odločno Hladnika pred ljudmi in senzali Piacentinijeve vrste. Pegan pozna Hladnika oba, ali nobeden znak ni izdal zločinca.

Dr. Irgolič pozna že letos celo leto Hladnika. Šhajala sta se skoro vsak večer, o njegovih razmerah ve le, da ga je pri sferisteriju doletel polom. Pripoveduje o potovanju z avtomobilom v Ljubljano. Prišli so do Senožec, ali ker se je voz pokvaril, so se vrnili v Trst. Ve nadalje, da je Hladnik imel pozneje neki opravke v Ljubljani. O pošiljati ve le kar je čital v časnikih, o kritičnem času in o svojem tedajnem občevanju s Hladnikom pa govori celo podrobno in navaja vse posamezne okoliščine. Hladnik je zelo dober človek, nikomur ni rekel nikoli nič žalega, pač pa se je senzalom preveč podajal. Ti so nevarni ljudje in on neskušen trgovec. Pijanec ni bil, za ženskami ni lagol, nasprotno ženo je ljubil.

Tolmač Peternel obrazloži tržaškim pričam bistvo prisega.

Bianzani, poštni uradnik in bratranec obtoženke govori slovensko. Še ponavlja rodovinske razmere in pripoveduje o Hladnikovih trgovinah v Trstu. Sferisterij (igrališče z žogami) ga je uničil. Sovraštva napram materi nista obtoženca ni od daleč kazala. Hladnik je dober fant in ko je dobil sina, je postal zelo skrben.

Verčon, zidar, pravi, da je Hladnik pri sferisteriju pošteno ravnal in da je ostaline upravičeno prodal.

Dr. Ravnihar predlaga, da se Capanne ne zasliši pod prisego in to utemeljuje s tem, da ni vere vredna oseba. Ta je namreč trdil, da Hladnik ni imel pravice svobodno razprodajati sferisterija. To trditve so pa ovrgle druge priče in dr. Ravnihar utemeljuje svoj predlog posebno z dejstvom, da je pravil svoj čas Hladnik Capanno v preiskovalni zapor, vsled česar mu ta pač ni posebno naklonjen.

Za odmora, ko se posvetuje o dr. Ravniharjevem predlogu in proti predlogu sodni dvor, občinstvo s šepetanjem izraža svoje simpatije in te dobijo izraza s tem, da pošlje obtoženki neka dama vlasko, ker jej lasje vedno nagajajo.

Nato izjavi predsednik Vedernjak po svojem utemeljevanju, da se zasliši Capanna zaprisežen. Proti koncu se razburi in si prepoveduje, da bi zagovornik žalil ves stan, podtikajoč mu lažnjivost. Dr. Ravnihar pravi, da je konstatiral na podlagi govoric. Prijavi ničnost.

Posreduje tolmač. Capanna pozna Hladnik že osem let. Ima iz občevanja utis, da je Hladnik dobro situiran. Hladnik je prvotno iskal posla kot korespondent ali trgovec z vinom in lesom. Posla ni dobil, prišel je pa drugič in je prosil Capanno, da mu preskrbi kroglice za zastrupljenje nekega psa. Kroglic ni bilo dobiti, ker jih lekarnar da le po receptu. Hladnik je še na to enkrat pisal po strup, a Capanno mu je kratkoma javil, da ga nima. Govorila sta s Hladnikom septembra lani zadnjikrat, a nastanil se je Hladnik v Trstu februarja lanskega leta, ker se je hotel oženiti. Imela sta skupaj kinematograf, ki sta ga kupila za Hladnikovih 3500 kron; kinematograf ni nič nesel, zlasti v Dalmaciji ne. Zato sta ga zastavila menda za 700 kron, nakar je zapadel. Denar je pridržal Hladnik, saj je bil itak njegov. — Za sferisterij je imel Capanno idejo; ta je pridobil Batistellija in oba Hladnika, ker je imel denar. To jima je sam pravil. Priča našteva troške za sferisterij. Sam je dal 2800 kron in na vrh je še imel 1500 kron od prijatelja. Batistelli ni dal nič. Hladnik je baje dal 10.000 kron, priča pa še pripoveduje o raznih postavkah, vendar pa ne more toliko naštet, da bi bilo celih 34.000 kron.

Za troške sferisterija je plačal Hladnik 8000 kron iz svojega. Prijavila sta igrališče Italijana, koncesija je bila na Capannovo ime. Hladnik ni bil nikjer imenovan. Vsi so vedeli, da s podjetjem iz početka nič ne bo, ali s časom se bo obneslo. Prodali so les za kakih 400 kron po polomu, ali govorilo se je, da so kupci ravno to blago prodali za 10.000 ali 11.000 kron. Konečnega računa niso napravili, pač pa je Hladnik pobral denar. Batistelli nima nič, Ca-

panna pa upa, da dobi od strica 16.000 lir, ne pa 60.000, kakor je baje pravil Hladniku. Capanno je dal Hladnik zapreti, ker mu je dal 4500 K, katere pa ni porabil v njegovo svrhu. V petih letih bi se sferisterij izplačal.

V Logatcu je bil Capanno prve dni 1909. in je bil izborni postržen. Hladnik ga je povabil in tam niso govorili o sferisteriju, pač pa je šel z namenom v Logatec, da ga prosi posojila. Gospodične Milke Tollazijevce ni posebno poznal; sedaj pač nekoliko ko je omožena. Dvakrat je morda bil pri Hladniku po eno uro. O značaju obtoženčevem ve, da je on jako dobra oseba bil do trenutka, ko je sferisterij samovoljno prodal. Hladnik je dobil samo neko formalno pooblastilo, da bi si najel z njim v Ljubljani posojilo. Batistelli je pa rekel, da je z lastništvom vse v redu. Za napetosti med obtožencem in njegovo materjo je vedel, ali Hladnik ni nikdar govoril slabo o materi.

Pred polomom s sferisterijem je urgiral Hladnik še enkrat kroglice, na kar mu je pa priča nevoljno rekel, da ne more pomagati.

Hladnik vprašan, kaj ima pripomniti, pove, da ima pismo od Capanne, s katerim mu javlja, da se ne da vleči in da noče imeti zastoj troškov za strup. (V dvorani se opaža napeta pozornost.) Strupa mu pa ni dal, ampak rekel, da ga nima.

Capanno še na to pojasnjuje, da je mizarska zadruga izvršila pohištvo dva meseca pozneje in da so zato tožili za 10.000 kron odškodnine, da pa niso ničesar dobili. Trdi še enkrat, da mu je Hladnik izrecno pisal po pilule, ne pa čisto enostavno po strup. Za odškodnino pri sferisteriju ga ni maral tožiti, ker je vedel, da Hladnik nima ničesar.

Batistelli pozna Capanno od mladih nog, Hladnika pa pol leta, a le površno iz kavarne. O domačih razmerah obtoženčevih ne ve nič posebnega. O trgovskih zvezah in sferisteriju govori kakor prejšnja priča, kolikor ve. Priča ve o prilikah le, da mu je nekoč Capanno rekel, da naj gre z njim iz kavarne na kolodvor, kjer ga čaka neki prijatelj, kateremu bi moral dati pilule, ki jih pa ni mogel dobiti. Priča ni šel. Njegov brat (pričin) je šel pred pol leta neznan kam; za naslov ne ve. Odšel je nepričakovano.

Piacentini vstopi.

Dr. Ravnihar stavi Piacentinija kot sosterilca, ali morda edinega krivca, pred javnost. Saj sam pravi, da je vse pisal. Zato se naj ne zapriseže.

Dr. Neuperger se protivi predlogu in ne pusti, da bi Piacentinija preiskovali na duševno stanje, ker je baje čisto pameten. (Posmeh med občinstvom: saj še niti besedice ni rekel.) Dr. Švigelj se pridruži zahtevi dr. Ravniharja, ker je njegova klijentinja soobtožena.

Piacentini govori začetkoma slabo nemški, učini mučen utis in pripoveduje, da se v Trstu samo v gostilni kupčuje. (Smeh.) Pove kolikokrat je že bil kaznovan in sodnik razlaga porotnikom vsebino. Prijatelja s Hladnikom nista bila. — Sodni dvor sklene Piacentinija zapriseči.

Popoldan ob 4. uri 30 minut se pojavita obtoženca zopet v dvorani.

Glavna priča Piacentini.

Piacentini priseže in govori deloma nemško, deloma s pomočjo tolmača. Pozna toženca od lanskega avgusta od sferisterija, ker je otvoril ravno tam bufet. Izposloval je tudi neko posojilo in dobil zato provizijo, a le malenkostno. Baval se je sploh s posredovanjem in mešetarenjem. Hladnik priči ni nič kaj pravil o svojih domačih razmerah in o rodnem domu. Pri Hladniku je bil samo enkrat, ko je pisal pismo. Sredi marca ga je prosil Hladnik za uslugo, da mu naj piše pismo. Drugi — dogovorjeni dan — Piacentinija ni bilo. Pač pa je prišel čez nekoliko dni. Priča navaja, kako so razpredeljene prostorije in kaj je bilo v njih nameščeno. Pripoveduje le površno, na to pa slika, kako ga je Hladnik posadil na stol, mu dal tinto in kako je s kvartovega formata papirja moral nekaj prepisovati, ne da bi vedel kaj. Pisal je zelo počasi, ker ni besed razumel, pri tem je pisal besedo „Katero“ in „jich“ pomotoma z veliko črko, oziroma s „ch“. Pogreške je popravil z nožem. Podpisa ni hotel pisati, a Hladnik ga je le pregovoril, češ, vse je šala za neko lepo žensko, a drugega čisto nič. Nato je Piacentini, podpisal dr. Levičnika. Datum iz Ljubljane mu je obtoženec tolmačil s tem, da se mora pismo poslati iz Ljubljane v Trst. Naslov mu je narekoval, a Piacentini je pisal „Maria“ brez „j“, česar Hladnik ni popravil. Nato sta šla v kavarno. Drugičkrat nekoč je zopet pisal pošto spremnico g. Hammerlitz v Logatcu in za odpošiljatelja je zopet navedel dr. Levičnika. Tudi listič z nasvetom, da naj Hammerlitzova vzame po pet koščkov „zdravila“ je pisal Piacentini pri neki priliki. Neki Rosa je povedal Piacentiniju, da je morda ono pismo, o katerem mu je nekoč Piacentini pravil, da ga mora pisati za Hladnika, kaj v zvezi z zastrupljevalno afero, o kateri je „Piacentini“ pisal. Piacentini je odvrnil, da ne more nič reči, ker ni o ničemer prepričan. Rosa ga je pregovoril, da je javil sam policiji, da je nevede nekaj pisal za Hladnika. Tega ni storil takoj, tudi ni šel, ko je prišel po njega agent, ker je bil bolan. Pač pa je šel tja čez kake štiri dni in je vse povedal. Pokazali so mu pismo. Pred sodiščem je včeraj izjavil, da druge spremenice ni pisal. Pri konfrontaciji v Ljubljani je Hladnik tajil, da bi bil pouzročil pošiljato, a priča se začudeno vpraša italijansko: „Kak interes bi imel jaz od tega?“ . . . Reči, ki jih je imel Hladnik na mizi in ki se pokažejo priči, priča ne spozna.

Hladnik vstane in na vprašanje pove, da ni nikoli pisal Piacentini na njegovo besedo, pač pa je res, da je Piacentini vedel za naslov matere. Napram predsedniku se zavzame priča: „Keine Idee!“ Gre se na to za neke menice, o katerih Hladnik zelo zmešano razklada. Pritrdi, da je res imel posla z njimi. Piacentini pove, koliko zna slovensčine, namreč: „Kako je kaj?“ „Kaj je, gospod — dobro?“ — Piacentini pove, da po slikanih dogodkih s Hladnikom ni bil več skupaj, potem pa pravi, da sta bila zopet skupaj v kavarni. Dr. Ravnihar zahteva, da se to zabilježi in prečitajo zapisniki prve preiskave. Zagovornik konstatira, da priča pri prvi policijski preiskavi 9. maja ni vedel za gotovo, če je pisal spremnico, danes pa ve celo ves naslov. Piacentini pojasnila.

Sodniki love pričo, zakaj ni pisal „Logatec“ s „tz“, pač pa „Hammerlitz“ z dvema „mm“ in „tz“. On pravi, da mu je Hladnik pomagal. Pove, kje je kupil spremnico in potrdi, da je iskal skladišče za Hladnikovo vino. Oba zagovornika izprašujeta pričo o podrobnostih.

Zanusi se na italijansko vprašanje, če je v sorodu s Hladnikom, ozre na tega in neverjetno zmaje z glavo. (Lahen smeh.) Pozna ga 7 mesecev in je kmalu iz časnikov izvedel o aferi. On se spominja, da je prišel Hladnik z nekim gospodom (morda s Piacentinijem) k njemu na dve čaši Vlahova, vendar pa tudi vprašani Piacentini ne ve, kake sta imela čaše. Hladnik pravi, da je bil velikokrat tam, ali le enkrat z nekim Mezetom. To potrdi lastnik lokala in če je to res, potem ni bil nikoli drugičkrat s Piacentinijem. Dr. Ravnihar zahteva, da se zasliši Meze. Za nekoliko časa Hladnik z energično kretnjo reče: „Le pokličimo ga, mora se spomniti!“

Predsednik začne, ker ni najti drugih prič, razlagati, da ima v dvorani večake in pismouke — nekdo reče „farizeje“ — in objubi, da se bodo ti izrazili o Piacentinijevi pisavi. Porotniki motrijo pisavo, predsednik pa pojasnjuje. Veščak profesor Franke: „Lasnice so tenke, senčnice debele, nepotrebnih potez ni, to je torej trgovska pisava. Mirna zanesljiva roka je pisala. Če ga pisec včasih „rukne“, ni zato neroven. Oblike so vedno iste, dokazuje na nekaterih črkah . . . Po učenem grafološkem razkladanju pove prof. Franke, da je grafologija znanost, a da zmoti ni izključena. Dr. Ravnihar ga uganja, a prof. Franke se brani: On je prepričan.

Dr. Robida razlaga istotako pisavo in jo slednjič proglasi za Piacentinijevo. Prof. Vesel noče govoriti slovensko, ker je učitelj na obrtni šoli v Ljubljani. Porotniki se obrnejo demonstrativno v stran. Konec: „Piacentini je pisal“ in porotniki se zopet vzravnavajo.

Rosa še le sedaj pride in pove, da je bil „in eine Gastaus“ in da zna malo nemško. Govori italijansko, je bil kompanion Piacentinijev in ga 12 let pozna, Hladpa le na videz. Govori grozotno hrapavo in pove, da mu je Piacentini takoj, ko je prečital v „Piccolu“ novico, rekel, da pismo, ki ga je on pisal, ne more biti z afero v nobeni zvezi. Piacentini ga je prosil za svet, ali ker se priča ni smatral kompetentnim, ga je napotil drugam. Ne ve, li zna Piacentini kaj slovensko. P. je kakih 10 dni pred dogodkom povedal priči, da ga je Hl. naprosil za pisanje. P. ima navado, da pač pije kakor mu nese posel; več kot zasluži, več zaluzi. „Aufschneider“ ni, ampak verodostojna oseba. P. baje še ni vedel za pravo vsebino takrat, ko je bila že zadeva v listu.

Dr. Rudolf Modrič je eno leto v Trstu, a ni poznal ne Hladnika, ne Piacentinija. Govori hrvatsko in pove, da so klicali Piacentinija, a da je bil bolan. Izjavil je agentu, kako je pisal pismo in vse okoliščine, ki so že znane. Policija je izdala ukaz, da se zapre Hladnik. O Piacentiniju misli Modrič, da pred sodiščem ni lagal.

Alberti je vzbudil smeh. Pravi, da je Giovanni ali Johann. Pri prisegi je zelo šaljiv. Pri besedi „vse“ v prisegi, napravi z roko kretnjo, ki ima izražati „vse“. (Ponoven smeh.) Govori najprej o sferisteriju in s povzdignjenim glasom pove, da je Hladnik dober mož in da bi bil še 30.000 onim Italijanom dal, ko bi jih bil imel. Odločno pove in kratko, da je Piacentini pijanec in pijanec, kakor vsak senzala. S pravdnikom se pričkata in temu zabrusi, da tudi laže (namreč priča). Zaprisežen pa

pravi, da ne laže. Alberti vzbuja splošen smeh; zgovoren Italijan. O avtomobilu govori že znane reči. Pravi o Hladnikovih trgovinah, nesrečah in izreče, da je s Piacentinijem večji prijatelj nego s Hladnikom in da ni nikoli rekel, da mora Hladnik iz „pržona“, Piacentini pa noter. Zahteva priče za to ko se mu reče, da mora drugi dan zopet priti, objubi pod pogojem, da se mu plača, potem pa odide skozi vrata za sodniki. (Živahna veselost). — Odmor.

Zvečer ob 8. uri 30 minut se nastavi obravnava. Dr. Robida razkazuje projekcijo pisave na platnu. Prvotni prepis (Piacentinijev) in Piacentinijevo pismo po narekovanju se res strinjajo. To je bilo očitno. Potem se predočijo pisave, ki se podtikajo gospej Hladnikovi. Ona začne na tiho ihteti, zlasti, ko se govori o njej.

Dr. Robida predočuje vsa pisma in sploh spise, ki se nanašajo na pravdo. Dr. Švigelj precej verjetno razlaga, da je vsaka pisava druge roke. Na predsednikov poziv razlaga zvedenec podrobnosti. Dr. Švigelj ugovarja, pravdnik se temu opira, ali zvedenec končno definitivno konstatira, da so vse pisave od roke g. Emilije Hladnik. Med občinstvom ne najde mnogo vere. Gospa Hladnikova večkrat globoko vzdihne. Tekom časa se spreta pravduik in dr. Švigelj, potem pa zagovornik spominja pravde Dreyfuss, kjer so se vsi zvedenci zmotili. (Nemir, smeh med poslušalci.)

Ves el čita mnenje predsednika nemške grafološke družbe, ki se je izjavil, da paragrafi za zadevno pisavo sicer ne obstojijo, da pa je skoro dokazano, da je oboja pisava ene in iste roke. Navaja tudi blagajnike pri bankah, ki imajo za podpise ostre oči. Ne pove pa, kaj oni mislijo o pisavi. Porotniki kažejo veliko nevoljo radi nemškega govorjenja in g. Al. Götzl zahteva, da se govori slovensko. Predsednik Vedernjak pa vzroji in pravi, da porotniki nimajo pravice nič zahtevati. Vesel dokazuje nemški, ker mu Vedernjak nič ne reče. Tekom dokazovanja dokazuje celo gospe Hladnikove krivdo na besedi „Laibach“, ki jo je pisala poštna uradnica, a ne ona, če je sploh kaj pisala. (Smeh in zlobno hohotanje.) Predsednik vzroji in pravi, da bo napravil konec.) Zvedenec še vedno razklada. Na v zaporu zvršenem spisu in na dopisnici ne najde dolgo nič, potem pa dokazuje enakost na črki „d“.

Veščak Franke razlaga in razlaga sličnost. Predsednik ga opozori, da je že dovolj obrazložil in ko ga opomni na neki „a“, vpraša začudeno: „Kje pa je ta a?“ Sicer je pa popolnoma prepričan, da ima prav. Pismo na „Piccolo“ ni od Hladnika, ampak od nje.

Predsednik zaključuje sejo, dr. Švigelj pa stopi k obtoženki in jej govori na srce. Ona prične krčevito jokati in zatrdjevati svojo nedolžnost.

Konec ob pol enajstih zvečer.

Dnevne vesti.

Zadeva dr. Tavčarja in dr. Trillerja. Deželni poslanec dr. Oražen je poslal večeraj na naslov podpredsednika „Narodno-napredne stranke“ dr. Tavčarja, oziroma njegovega namestnika v klubu občinskih svetovalcev dr. Trillerja naslednje pismo:

Ljubljana, 31./8. 910.

Velečeni gospod dr. Ivan Tavčar, podpredsednik „Izvrševalnega odbora“.

Današnje klubove seje se nisem mogel udeležiti.

Čul sem pa, da se je v klubu sklenilo priobčiti v „Sl. N.“ izjavo, s katero se nekako krije tista neresnična izjava, ki je bila objavljena v terek jutraj v „Sl. N.“

Pri svoji časti moram vedeti, da je bil sklep v pondeljki klubovi seji ves drugačen in da tedaj nikakor ne gre s takimi zvijačami položaj še bolj komplicirati. Pri tem se lahko sklicujem na župana Hribarja, kateri je meni samemu in še nekemu drugemu gospodu potrdil, da izjava v Slov. N. res ni bila taka, kakor jo je sklenil klub. Pozivljam te tedaj nujno, da ne obelodaniš današnjega sklepa o tej zadevi, drugače primoran sem odkloniti vsako odgovornost za posledice, katerih najmanjša bo, da se obelodani razprava ponedeljkeve klubove seje, v kateri se je razpravljalo o županovi zopetni izvolitvi. To pismo ti pišem vsled nujnega poziva in rotenja županovega, da naj nastane v teh kritičnih časih mir v stranki. Za slučaj, da ugodiš mojemu pozivu sem dobil zagotovilo, da se o tem sedaj ne bo več razpravljalo. Vso odgovornost imaš torej sedaj ti. Prosim te, da mi odgovoriš do 9. ure nočoj.

Z najodličnejšim spoštovanjem udani
Dr. Oražen.

Do 9. ure dr. Oražen ni dobil odgovora od dr. Trillerja — dr. Tavčar je bil odptoval — ki je prijel pismo. Vsled tega je dal dr. Oražen gorenje pismo nam na razpolago. Mi pa za danes vnovič konstatujemo, da je dotična izjava v „Slovenskem Narodu“ z dne 29. avgusta falzifikat in da ni bila popolnoma pravilno priobčena.

Razvea dr. Oražna sta bila pri včerajšnji klubovi seji poleg drugih odsotna tudi še župan Hribar in obč. svetnik dr. Švigelj.

Pri porotnih obravnavah smo opazovali, kako malo manir ima predsednik Vedernjak. Če še do danes vkljub svoji starosti se ni navadil porotnike imenovati z gospodi, mu pač ni pomoči. Mislimo pač, da radi njega ni nobeden prišel k obravnavam, pač smo nasprotno prepričani, da bi marsikateri radi njega ušel, če bi mu bilo dano prosto. Nekoliko olike bi tudi staremu sodniku fletno pristojalo. Senatni podpredsednik Vedernjak, ki predseduje porotnemu sodišču, je tudi napram neudeleženi pričam naravnost breztahten. On imenuje italijanske priče sploh samo s "ta človek", "ta tu-le" in tako naprej. To je zelo neokusno. O porotnikih pa pravi, da nimajo zahtevati nobenih pojasnil. Ko je namreč g. Götzl zahteval, da bi profesor Vesel kot zvedenec slovensko govoril, da bi ga porota bolje razumela, se je predsednik samo ujedljivo obregnil, na kar je Vesel, ki mu beseda teče itak samo ljubljansko-nemško, še nadalje demonstrativno v nemškem dialektu zatrjeval Milke Hladnikove krivde po pisavi — poštaric. Dokazal je namreč, da je pisava logaške poštno službenke na "Laibach" pisava Hladnikove žene. Veščaku se je seve vse v dvorani smejala.

Avstrijska pošta. Opetovano smo že šibali pošto upravo radi šikan, ki nas doletevajo dan za dnem. Danes zopet bledimo nov konkreten slučaj. Neki gospod je dobil razglednico iz Spod. Štajerskega, ki pa je nosila, nečuvveno! — narodni kolek na sprednji strani v sredini, kar je po sedanjih določilih prepovedano. No, seveda čisto naravno, da se je lesketala tudi na tej razglednici modra 10 poleg kazenske znamke. Toda to bi še ne bilo najhujše. Razglednica je bila vrh tega še do polovice očitno nalašč raztrgana, kakor da bi bila pripravljena za koš. To je že vendar skrajna impertinenca od strani nemških uslužbencev. Nazadnje bomo res morali razglednice z narodnimi kolki pošiljati v zaprtih zavitkih. Quousque tandem?

Slovensko gledališče. Skušnje za opero, opereto in dramo se začno 1. sept. Člani operete, ki so v Ljubljani, pa imajo skušnje že 14 dni za novo opereto "Knežna Franca Lehaja. Skušnje vodi novi kapelnik g. profesor Fric Reiner, ki je izboren pianist-umetnik. Opera začne študirati Smetanova "Daliborja" in Puccinijevo opero "Bohème". Uprizori se tudi 3 opernih novitet. Drama začne s A. Medvedovo dramo "Kacijanar", Lengyelovim "Taifonom" (japonska snov) in z Birinskoga dramo "Moloh". Zbor začne skušati 15. sept. Sprejme se še 1. tenoristi in drobne altistke in soprastistke. Gledališki slikar L. Waldstein slika nove dekoracije za "Knežno" in "Tenka". Abonent na lože in sedeže sprejema gospa Amalija Češarkova v trafiki v Selenburgovi ulici. Izvirni drami sta doslej vloženi dve.

Nesreča na železnici. Včeraj popoldan ob 1. uri je povozil osebni vlak št. 833 na postaji v Laškem trgu delavca Antona Brata, ki se je hotel izogniti brzovlaku; vlak ga je tako zmečkal, da je ostal na mestu mrtev.

Naš narodni greh. Slovenci smo res skrajno mlačen in nezaveden narod. Sicer je naša gostoljubnost proti tujcem zelo lepa lastnost, nikakor pa ne odobravamo, da se pri tem prezira domače turiste in se jim povsod vsiljuje blažena nemščina. Naš narodni ponos zahteva, da pokažemo tujcem, da smo tu domačini Slovenci, ki smo pripravljene z vsemi sredstvi varovati svojo grudo. Posebno čudne pojme o pospeševanju tujškega prometa imajo trgovci in gostilničarji v Kranju. Samo da vidijo kako osebo v turistovski obleki, že se ji klanjajo in jo pozdravljajo v blaženi nemščini. Ali ni to naša skrajna narodna nezavednost? Vse drugače ravnajo s slovenskimi tujci v Beli na Koroškem. Nemci so namreč prepričani, da so tudi slovenski denarji jako dobrodošli in zato postrežejo slovenske goste z veseljem v njih materinem jeziku. Gospodje trgovci in gostilničarji v Kranju naj si zapomnijo znani pregovor: "Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti!"

Stavba nove državne obrtne šole v Ljubljani je dozidana in je prišla tudi že pod streho. Poslopje se bo sedaj sušilo in bo še tekom tega leta skupno z delavnico ometano in osnaženo. Prihodnje leto se bodo izvršila še vsa druga potrebna dela in napravili tudi dve novi dohodni cesti.

Potres na Koroškem. Iz Sv. Jakoba v Rožu na Koroškem se nam poroča, da so v terek zjutraj ob trilettr na 9 čutili tamkaj precej močne potresne sunke, katere je spremljalo hudo podzemeljsko bobnenje.

Automobilni izlet, ki se vrši to nedeljo 4. septembra na Bohinjsko jezero in na Bled, vzbuja pri avtomobilistih na Kranjskem veliko zanimanje. — Ob 1. uri pop. je v hotelu Sv. Janez na Bohinjskem jezeru shajališče avtomobilistov in njih prijateljev in se vrši skupni obed po 4 K za osebo. — Ob treh je odhod na Bled, ob polu

petih popoldne južna v hotelu Mallner. — Vsi avtomobilisti, tudi ako niso člani Kranjskega avtomobilnega kluba, bodo priščno dobro došli in se naprosijo, da do 3. septembra v Tourist-Office v Ljubljani, Miklošičeva cesta 6, prijavijo svojo udeležbo, posebno, koliko oseb pride na obed. — Prireditev v Bohinju je prevzel gospod Julij Muhr.

Radl snaženja uradnih prostorov c. kr. davčne administracije v Ljubljani, Breg 6, se dne 5., 6. in 7. septembra t. l. ne bode uradovalo, na kar se stranke opozarjajo.

Zatekel se je lovski pes, črnorjav barve, brez znamke. Lastnik naj se zgloši pri g. Ivanu Cer.ietu, Kolodvorska ulica št. 8.

"Slovenska Filharmonija" koncertira danes v hotelu "Tivoli". — Od pol 5. do 7. ure popoldne igra en oddelek, od pol 8. do pol 11. zvečer pa ves orkester. Vstopnina prosta.

Zahtevajte vedno in povsod samo slovensko kolinsko kavino primes, ker je res najboljša.

Razne vesti.

*** Zopet afera á la Hofrichter.** Dne 17. junija je dobila 61 letna zasebnica Lavra Moravec v Lipnici za god po pošti škatljico, v kateri so bili čokoladni bonboni. Moravec je mislila, da ji je to odpošiljatev poslala za god njena teta Berta Kastelic na Dunaju in je popolnoma brez skrbi zavzila bonbone. Ko pa je pričela jesti tudi bonbone, ki so imeli podoben hroščev, ji je nenadoma postalo zelo slabo. Zdravniki so bonbone preiskali in našli, da se nahajajo v njih velike množine živega srebra. O zadevi je bila takoj obveščena graška in dunajska policija, ki je Berto Kastelic takoj aretirala. Moravec je svoje premoženje v znesku 12.000 K zapustila svoji teti Karop, ki pa je kmalu umrla. Zapuščina je nato pripadla Berti Kastelic, toda pod pogojem, da izplača g. Moravec vsakoletne obresti. To se je tudi do zadnjega časa redno izvršilo. Sedaj so pa obrestni nenadoma izostale in jih Kastelic sploh ni marala več pošiljati. Da bi se pa izognila vsem morebitnim sitnostim, se je hotela Moravec zastrupiti.

*** Anatomist pl. Recklingshausen umrl.** V soboto je v Straßburgu umrl znani profesor Friderik pl. Recklingshausen.

*** Kolera v Italiji.** Kolera v Italiji še vedno ne pojenja. V Barletti je zopet obolelo 11 oseb, med temi jih je že osem umrlo. Vlada je sicer odredila najboljše varnostne priprave, toda bolezen najbrže še ne bo tako kmalu pojenjala.

*** Stotnik Junga.** Stotnik Junga, ki je svoje čase poslal nekemu svojemu kolegu bombo, je sedaj na vojaško poveljstvo v Stolnem Belemgradu vložil prošnjo za upokožitev in obenem odložil oficirsko šaržo. Prošnjo so odposlali na vojno ministrstvo.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Jubilejne slavnosti na Cetinju.

Cetinje, 31. avgusta. Brzojavko ruskega carja, s katero je car črnogorskega kralja Nikito imenoval feldmaršalom ruske armade, je danes dopoldne po slavnostnem defileju brigadir Janko Vukotić prebral v pričo kraljevske dvojice, vseh ministrov, diplomatskega zbora in mnogobrojnega občinstva. Ljudstvo je brzojavko z viharnimi klici "Živela Rusija!" in "Živel črnogorski kralj!" vzelo na znanje.

Cetinje, 31. avgusta. Srbski minister za zunanje zadeve, dr. Milovanović je v imenu srbske vlade odposlal na kralja Nikito posebno pismo, v katerem mu čestita povodom proklamiranja kneževine Črne gore v kraljevino.

Dunaj, 31. avgusta. Ruski veliki knez Nikolaj Nikolajevič je s svojo soprogo došel včeraj popoldne na Dunaj in takoj odpotoval proti jugu.

Kolera na Dunaju.

Dunaj, 31. avgusta. Tekom včerajšnjega dne so se po Dunaju nenadoma razširile vesti, da so zopet tri osebe obolele na kolero. Vsled tega je mestni fizikar izdal oglaš, v katerem izjavlja, da dosedaj ni nanznanjen še noben nov slučaj kolere, le par oseb je obolelo na želodčnih in črevesnih boleznih. O kaki kolero pa ni pri tem niti govora. Tudi vesti, da je v Brucku ob Litvi obolelo na kolero več oseb, so popolnoma neosnovane.

Kolera v Budapešti.

Budapešta, 31. avgusta. Govorice, da je tukaj več oseb obolelo na kolero so neresnične. Služkinja Trnka je danes dopoldne umrla v Požunu. Pri obdukciji se je dognalo, da je v resnici umrla za kolero asiatico, Budapešta pa se nahaja popolnoma izven vsake nevarnosti.

Kolera v Rumuniji.

Bukarešt, 31. avgusta. Niti v Bukareštu niti v celi Rumuniji se ni pojavil noben slučaj kolere. Oblastva so proti kolero odredila obširne varnostne priprave.

Poneverjenje v Budapešti.

Budapešta, 31. avgusta. 32 letni bančni uradnik Aladar Oblak je poneveril 32.000 kron in neznan kam zginil. Dne 27. avgusta so ga še videli v Opatiji.

Pogreb Avgusta princa Windschgrätza.

181, 31. avgusta. Truplo umrlega princa Avgusta Windschgrätza bo jutri v v St. Wolfgangu slovesno blagoslovljeno. Kot cesarjeva zastopnika se bosta udeležila pogreba grof Paar in grof Belegarde.

Senator Sehml paša umrl.

Carigrad, 31. avgusta. Turški senator Sehmi paša, ki je v Turčiji igral zelo veliko vlogo, je danes umrl. Sehmi paša je bil prav tako za časa novega, kakor starega režima večkrat minister.

Pomnožitev španske posadke v Zeuti.

Pariz, 31. avgusta. Iz Tangerja poročajo tukajšnjim listom, da je Španska svojo posadko v Zeuti zopet znatno pomnožila. Posadka znaša sedaj že 15.000 mož. Med tamošnjimi prebivalci vlada radi tega velikansko razburjenje.

Stavka v Bilbau.

Berlin, 31. avgusta. "Vossische Zeitung" poroča iz Madrida: Položaj v Bilbau radi rudarskega štrajka je vedno slabši. Niti lastnik radokopov, niti rudokopi nočejo niti za pičico odnehati od svojih zahtev. Agitatorji delujejo z vsemi sredstvi na to, da se proklamira generalen štrajk.

Bilbau, 31. avgusta. Zveza rudarskih delavcev je z enajstimi proti desetimi glasovi sklenil proklamirati generalno stavko.

Stavka uslužbencev električne železnice v New Yorku.

New York, 31. avgusta. V newyorškem predmestju City je izbruhnila generalna stavka uslužbencev električne železnice. Situacija je postala vesl tega silno opasna. Delavci so razdrli ves tir električne železnice in tako preprečili vsak promet. En električni voz so pognali z dinamitom v zrak. Med občinstvom in stavkajočimi delavci je prišlo do ponovnih spopadov. Več delavcev je smrtnonevarno ranjenih.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik:
Milan Plut.

Tiska "Učiteljska tiskarna" v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Za informacije se plača 10 vin. — Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo v naprej; zunanji inserenti lahko v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Izvrsten brinjevec

ima 137/4-4

L. Šebenik v Spodnji Šiški.

Gospodična imajoča 8 razredov in trgovski tečaj z dobrim uspehom, želi vstopiti v službo in sicer najraje v pisarno. Vstop in plača po dogovoru. Naslov pove uprava "Jutra". 221/3-3

Gostilna N. D. O. ulica Karadori št. 18. Trst se priporoča p. n. gostom in čitateljem "Jutra" kadar pridejo v Trst, da jo posetijo. Na razpolago so gorka in mrzla jedila, izborna pristna vina in prenočišča, vse po najnižjih cenah. Gostilna je v bližini južnega kolodvora. — Za obilen obisk se priporoča Hinko Kosič, voditelj. 77/18-22

Avtomobil za štiri osebe se jako ceno proda. Šebenik, Spodnja Šiška, Knezova ulica. 136/6-14

Išče se dobro uspevaloča gostilna v najem ali na račun. Ljubljana, pošto ležeče št. 50. 220/1-1

KORESPONDENCA.

Ženitna ponudba. Rokodelec star 40 let 2500 K premoženja išče gospodično ali vdovo brez otrok z gostilno ali trgovino. Ponudbe do 8. septembra pod šifro št. 200, Ljubljana, pošto ležeče. 219/1-1

Zahvala.

Povodom smrti, kakor tudi vže med boleznijo nam ljubljene soproga, oziroma očeta, sina, brata svaka in strica, gospoda

Frana Zakotnika

župana, načelnika gasilnega društva, posestnika in gostilničarja v Mostah pri Ljubljani

izkazalo se nam je od vseh strani toliko sočutja in sožalja, da se ne moremo vsakemu posebej zahvaliti.

Zahvaljujemo se posebno č. šentpeterski duhovščini, nadalje slavnemu občinskemu odboru Moste, slavnim gasilnim društvom: Ljubljanskemu, Bizovik, Štepanja vas, Spodnja Šiška, Moste in Kašelj, moški in ženski Ciril-Methodovi podružnici v Mostah, veteranskemu društvu Moste, političnemu izobraževalnemu društvu Udmat, obrtnikom in mojštrom iz Most, Sokolu I, Sokolskemu odseku Moste, uradnikom c. kr. okrajnega glavarstva in mestnega magistrata, nadalje za krasne darovane vence in vsemu slavnemu občinstvu, ki je v tako obilnem številu spremlilo rajnika na njegovem zadnjem potu.

Moste, dne 31. avgusta 1910.

Žalujoči ostali.

Ona gospodična, ki pasira zjutraj okrog en četrt na 9, Slovenski trg do Dalmatinove ulice 3. in ki se nahaja vedno v spremstvu njene g. mama, se zaprosi najviljudneje, da blagovoli naznaniti svoj cenjeni naslov pod A. B. pošto ležeče, Ljubljana. Zagotavljam jo, da mi je le resni namen in si ne bi poiskal to pot — a nemogoče drugače. Toraj prosim! 218/1-1

S 1. septembrom se odda

- - lepa sobica - -

solidnemu gospodu ali gospodični Naslov pove upravništvo "Jutra".

Sprejme se

trgovski vajenec

iz dobre in poštene hiše v starosti 14 do 16 let s primerno šolsko izobrazbo.

RUD. RUTNER,
Vrhnika.

Velik koncert

slavnega terceta iz Milana obstoječ iz g. Ramiro Nardelli, pianistinje gospice Irene Bianchi ter baritonista g. Giuseppe Silvio Buiatti se vrši

dne 1. septembra v restavraciji pri "Črnem orlu".

- Začetek točno ob pol 9. uri zvečer. -

Za obilen obisk se priporoča

ravnateljstvo.

Trgovski potnik

za manufakturno stroko se sprejme. — Me-sečna plača K 300. — Drugi pogoji po dogovoru. Ponudbe je pošiljati do 10. septembra pod "Potnik manufakture" pošto ležeče Ljubljana.

Sprejme se takoj zanesljivo

delavec sodar

v združeno klet.

Ustmene ali pismene ponudbe na zadrugo

Agro-Merkur,

Ljubljana, Janez Trdinova ulica št. 8.

Kinematograf "Ideal"

Franc Jožetova c. 1. Hotel pri Malici. Nasproti glav. pošte.

Spred od srede 31. avgusta do petka 2. septembra.

1. St. Maló. (Po naravi.)
2. Na poti na maskarado. (Igrokaz.)
3. Zabavna vožnja po Mekongu. (Po naravi v barvah.)
4. Ljubzen Torera. (Drama.)
5. Luka in njegovi bratje. (Komično.)

Dodatek k zadnjima dvema predstavama ob 7. in pol 9. uri zvečer:

6. Ne pozabite ubogega slepca! (Komično.)
7. Soproga so vkradli. (Komično.)
8. Moderne šale. (Komično.)
9. Zapustim vam premoženje in dekle. (Komično.)

Ob lepem vremenu se vrši zadnja predstava na vrtu.

Ob torkih in petkih koncertuje Slovenska Filharmonija.

? I ?
 I K O
 ? O ?

Najboljša ura
 sedanjosti:
 zlata, srebrna, tula,
 nikelnasta in jeklena se dobi samo pri

H. SUTTNER
 Ljubljana, Mestni trg.
 !! Lastna tovarna ur v Švici. !!

? I ?
 I K O
 ? O ?

Tovarniška varstvena znamka:
"IKO"

Vinski sodi
 novi iz slavonskega hrastovega lesa, izparjeni in ovinjeni
 od 56 do 65 litrov
 " 100 " 120 "
 " 150 " 180 "
 " 200 " 250 "
 " 250 " 800 "
 se dobivajo po prav nizki ceni pri

M. Rosner & Komp.
 v Ljubljani, poleg pivovarne "Union".
 Edino zastopstvo in zaloga "Prve hrv. tvornice sodov" v Novski.

Važno za inženirje, stavbne podjetnike, hišne posestnike in hišne upravitelje.

Proti sajam in prahu popolnoma varno zaprt dimnik, kjer je tudi vsaka nevarnost po ognju izključena, omogočujejo samo patentna

dimniška dvojnata vrata
 s trojnatim proti ognju varnim zatvorom.
 (C. kr. avst. pat. št. 26.175 od 1. junija 1906.)

Konstrukcijo teh dimniških vrat, ki se lahko dajo vstaviti v no. vih ali pa že v starih poslopih, so strokovnjaki že večkrat preizkusili in splošno pripoznali tem dimniškim vratom prednost pred vsemi drugimi.

Mestni magistrat ljubljanski priporoča ta vrata z razpisom 21. avgusta 1907; deželni glavar kranjski pa z okrožnico z dne 11. maja 1908 vsem županstvom na Kranjskem. — Pojasnila daje

L. Stricel, dimnikarski mojster.

Dobivajo se pri Lud. Striclu kakor tudi pri tvrdki Avg. Žabkar.
 Ponarejanje patentnih vrat se kaznuje po patent. zakonu.

Obleke
 - po meri izdeluje povsem pohvalno -

Josip Ahčin, krojač,
 Ljubljana, Vegova ulica 12.
 Sprejemajo se tudi v: a v to stroko spadajoča dela.

Črevljarskega pomočnika
 sprejme za mešano delo
Ivan Šober, Škofja Loka.
 — Delo trajno. —

A. KUNC
 VELIKA IZBERA OBLEK
LJUBLJANA: DVORNI TRG 3

A. Lukič Ljubljana, Pred škofijo 19
 priporoča po znano nizkih cenah

obleke za šolsko mladino
 najmodernejše površnike in pelerine za gospode in dečke. Vedno najnovejša konfekcija za dame in deklice. Strogo solidna postrežba.

Dve jako dobro upeljani koncesiji
 z vsem inventarjem sta naprodaj. Obrestujeta se dobro. Natančnejša pojasnila daje pisarna

Peter Mateliča
 Škofja ulica šte. 10.

POZOR! POZOR!
Prostovoljna javna dražba!
 Dne 2. in 3. septembra 1910, od 9. ure naprej, se vrši prostovoljna javna dražba restavracijske, hotelske in druge oprave v skladišču g. JOS. ŠKRLJA, spediterja Dunajska cesta 29.
 Za nakup jako ugodna prilika, na kar se občinstvo opozarja.

Združeni čevljarji v Ljubljani
 Wolfova ulica 14
 priporočajo za pomladansko in poletno sezono svojo

bogato zalogo obuval
 vseh vrst moških, ženskih in otročjih, domačega in tujega izdelka. — Gumi za pete, vrvice, zaponke, čistila itd. vedno v največji izbi.

Špecialisti za nepremočljive lovske in turistske čevlje.
 Izdeluje se tudi po meri v lastni delavnici, ter se sprejemajo tudi popravila. Postrežba točna, cene solidne. Zunanja naročila proti povzetju. — Zahtevajte cenovnike.

Za šolsko mladino
 so že prispele moderne obleke, površniki, športne suknje in pelerine za dečke kakor tudi najnovejša konfekcija za deklice. — Pošilja se tudi na deželo. — Cene jako nizke.

Angleško skladišče oblek
O. Bernatović
 v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

Stopnice, balustrade i. t. d. Najnižje cene!

Kdor zida ali rabi cementne izdelke naj zahteva cene od

tvornice cementnih izdelkov Jos. Cihlár
 Ljubljana, Dunajska cesta šte. 67, nasproti topničarske vojašnice.

Cevi, korita i. t. d. Najnižje cene!

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana
 tovarna zarezanih strešnikov
 ponudi vsako poljubno množino

patentirani dvojno zarezani

strešnik-zakrivač
 s poševno obrezo in priveznim nastavkom, „zistem Marzola“.

Brez odprtih navzgor! Streha popolnoma varna pred nevihtami!
 Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti!
 Na željo pošljemo takoj vzorce in popis Spretni zastopniki se iščejo.

